

SĂRBĂTOAREA NAȚIONALĂ A ZILEI DE 28 OCTOMBRIE 1940 LA PATRIARHIE

Joi, 15/28 Octombrie 2021, mai înainte de amiază, s-a sărbătorit de către Patriarhie pomenirea evenimentului național din 1940.

Cu ocazia acestei sărbători, s-a săvârșit în Biserica Învierii Doxologia înălțată către Dumnezeu nostru cel atotputernic, Cel Care a izbăvit Grecia de atacul armatei italiene în 1940 și de stăpânirea tiranică nazistă de mai apoi (1945) și Care a adus-o la libertate. De asemenea, s-a săvârșit o rugăciune pentru odihna sufletelor strămoșilor noștri care au luptat cu vitejie și au căzut eroic în această luptă de eliberare.

Această Doxologie a fost condusă de Preafericirea Sa Părintele nostru Teofil Patriarhul Ierusalimului, împreună cu care au slujit Arhierei, Ieromonahi și Diaconi Aghiotafiți, luând parte la rugăciune monahi, monahii și membrii ai comunității grecești din Ierusalim. A fost prezent Consulul General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vliora și membrii ai Consulatului Grec.

După Doxologie, a avut loc masa la Patriarhie în timpul căreia Preafericirea Sa a rostit această cuvântare:

Excelența voastră, domnule Consulul General al Greciei Evangelos Vliora,

Cinstiți Părinți și frați,

Iubiți frați în Hristos,

Astăzi cinstim sărbătoarea națională a zilei de 28 Octombrie 1940. Acest eveniment istoric este legat de vestitul „Nu” rostit de greci în fața pretenției impertinente a statului

fascist de atunci al Italiei de a ocupa prin puterile armate puncte strategice din teritoriul grec. Italia era aliată cu regimul demonic și sălbatic al Germaniei naziste și hitleriste.

Năvala impetuoasă a puterilor Axei și înaintarea lor în pământul strămoșesc a fost stăvilită de rezistența puternică a grecilor care au luptat pentru darurile dumnezeiești ale libertății și ale independenței naționale, adică pentru integritatea teritorială.

Încă o dată, neamul grecilor, în îndelungata lui istorie slăvită și mult încercată, a arătat credința neclintită în moștenirea strămoșească a valorilor naturale și morale ale patriotismului, dreptății și libertății, dar și respectul deplin față de persoana umană. „Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei” (Galateni 5, 1), îndeamnă dumnezeiescul Pavel.

Acest „Nu” al zilei de 28 Octombrie 1940 nu trebuie să fie considerat doar o simplă bornă din istoria universală, ci mai degrabă ca o amintire a luptei duse în lume de fiii luminii împotriva fiilor întunericului și a puterilor adevărului împotriva puterilor minciunii și aroganței. „Pentru că taina fărădelegii se și lucrează” (2 Tesaloniceni 2, 7), arată Sfântul Pavel.

În întunericul tainei fărădelegii care se lucrează, dar și a nebuniei din așa numita „epocă a noii ordini”, epopeea lui „Nu” din 1940, adică valorile morale pe care le întrupează, se arată ca un far pururea luminos celor aflați pe marea întunericului. De aceea suntem chemați să priveghem, potrivit îndemnului înțeleptului Pavel: „Privegheați, stați tari în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă” (1 Corinteni 16, 13).

Cinstita noastră Obște Aghiotafită, cinstind, după datorie, epopeea din 1940 și participând cu ardoare la această biruință jertfelnică a libertății asupra acțiunii înjositoare și

distrugătoare a cumplitelor puteri armate naziste, a coborât în Sfânta Biserică a Învierii unde a adus Doxologie de mulțumire Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos Care pentru noi S-a răstignit și a înviat.

De asemenea, a înălțat rugăciuni pentru veșnica pomenire și fericita odihnă a sufletelor tuturor părinților și fraților noștri care pentru credință, patrie și libertate au căzut eroic în luptă.

La final, îngăduiți-ne să ridicăm paharul și să exclamăm:

Trăiască 28 Octombrie 1940!

Trăiască „Nu”!

Trăiască Grecia!

Trăiască neamul bine-credincios al Elinilor Ortodocși!

Trăiască Obștea noastră Aghiotafită!

Consulul General al Greciei, domnul Evangelos Vliora, a rostit această cuvântare:

Preafericite,

Preasfințiți Arhierei,

Cinstiți Părinți,

Iubiți copii,

Iubiți colegi,

Doamnelor și Domnilor,

Sărbătorile naționale constituie răscruci, pricini de cugetare

care, în scurgerea timpului, readuc în mintea noastră evenimentele care au format diacronic memoria istorică, colectivă a grecilor de pretutindeni.

Sărbătoarea de astăzi a zilei de 28 Octombrie 1940, la 81 de ani de la acea slăvită clipă care constituie un punct de referință pentru elenismul de pretutindeni, ne dă ocazia să readucem în mintea și în inima noastră generația bărbaților, femeilor și copiilor care au umplut istoria noastră cu pagini nesfârșite de eroism și jertfă de sine.

În munții Epirului, pe meterezele Macedoniei, în apele Egeei, ale Mediteranei și ale Atlanticului, în Orientul Mijlociu, în Grecia ocupată, în toate „locurile unde nu existau zile de lucru și zile de odihnă”, ca să folosim expresia lui Odisseas Elitis, grecii au dat tot ce aveau mai prețios ca să păstreze independența și integritatea națională, idealuri ale tuturor luptelor neamului din 1821 până astăzi.

Scrisorile soldaților greci trimise de pe front arată spiritul de sacrificiu, patriotismul firesc și voința puternică a grecilor în lupta pentru libertatea, independența și integritatea patriei, știind bine că prețul libertății este întotdeauna înalt.

La începutul lui noiembrie 1940, soldatul Stelios Laținos scrie mamei și fraților lui:

„Draga mea mamă și dragii mei frați, după cum se pare lucrurile merg bine pentru armata noastră și am mare bucurie pentru că ni s-a dat cinstea de a merge cei dintâi din regimentul nostru să luăm parte la lupte. Mă adresez întregii familii, care este ce am cel mai scump în această lume, și am să vă rog mereu să vă rugați la Dumnezeu mai mult ca să biruiască armata noastră, decât ca să fiu eu salvat.”

La sfârșitul lui noiembrie, Athanasios Kuruklis trimite această scrisoare fiului său care slujea în Flota militară și îl înștiințează că fratele lui a fost ucis:

„Andrei, suntem bine. Dragul nostru Hristo a fost ucis. Fiul meu, mama ta îți dă binecuvântarea ei, să nu fii supărat deloc. Fii credincios”.

Pentru acești luptători ai patriei care au apărat până la moarte independența noastră națională, cei care au căzut în luptă și cei care s-au întors de pe front cu sufletul plin de amărăciune și teamă, care s-au luptat cu fiara nemiloasă a fascismului și nazismului, dând pildă vie de nădejde popoarelor Europei înfricoșate, pentru mamele și soțiile care așteptau sau care plângeau cu amar, pentru copiii care au rămas orfani, acești „frați ai noștri mai mici”, aducem astăzi tribut de onoare.

28 Octombrie 1940 arată refuzul față de totalitarism, rezistența în fața fascismului, devotamentul față de libertate și demnitate națională și condensează într-un moment istoric amintirile, trăirile și valorile care au călăuzit întotdeauna viața noastră națională.

Prin urmare, constituie o deosebită onoare pentru Consulul General al Greciei să se adreseze Elenismului din Țara Sfântă în această zi deosebită a memoriei și mândriei naționale.

De vreme ce ne aflăm în Țara Sfântă, ne gândim astăzi cu emoție la contribuția grecilor din Ierusalim la lupta din 1940.

Mai mult de 40 de voluntari au sporit liniile puterilor armate ale Greciei libere. Când sorții războiului se arătau nefavorabili pentru lupta aliată, Ierusalimul și Consulatul nostru General au constituit, în 1942, timp de trei luni, reședința guvernului Greciei libere.

În această zi istorică îl pomenim în mod special pe marinarul electrician Anestis Zografos, care și-a dat viața în timpul scufundării submarinului Kațoni în Skiathos pe 14 septembrie 1943, și pe marinarul inginer Emanuil Mikonos care a fost ucis prin ciocnirea cu o mină a contratorpilorului Adria în Kalimno

pe 22 octombrie 1943. Osemintele lui, precum și ale altor 20 de tovarăși de arme ai săi, mereu devotați funcției lor, au fost aduse din Turcia în Grecia în 1947 și au fost așezate în osuarul Monumentului eroilor flotei marine.

Preafericite,

Preasfințiți Arhierei,

Cinstiți Părinți,

Iubiți copii,

Iubiți colegi,

Doamnelor și Domnilor,

Astăzi, precum și în trecutul nostru istoric, străvechea Patriarhie a Ierusalimului și Obștea Aghiotafită mărturisesc și întăresc prezența activă a Elenismului în Țara Sfântă.

Patriarhia Ierusalimului, ca principal exponent al credinței noastre Ortodoxe și a Elenismului în Țara Sfântă, a fost și rămâne pildă vie de viață purtătoare de Dumnezeu, credință și nădejde, precum și depozitar al valorilor morale și spirituale ale mărturiei grecești și Ortodoxe.

În vremea noastră, ca și în oricare alta, unitatea și vigilența națională, devotamentul față de valorile morale și spirituale ale credinței Ortodoxe și față de idealurile libertății și democrației, constituie mijloace de bază pentru răspunsul nostru decisiv în orice luptă.

Sărbătoarea zilei de 28 Octombrie 1940 ne amintește cum solidaritatea și voința puternică a poporului grec pentru a păstra libertatea și mândria națională au dus la finalul purtător de biruință al luptei lui.

Această zi istorică constituie de asemenea o stație între prezent, trecut și viitor. Amintindu-ne trecutul, ne îndreptăm

pașii spre prezent și visăm la un viitor mai bun pentru patria noastră și pentru întreaga lume.

Cu sentimente de mândrie pentru ieri și de optimism pentru astăzi și mâine, să reînnoim făgăduința noastră de a rămâne drepți pe meterezele luptei pentru libertate și pentru independența și progresul național.

Trăiască 28 Octombrie 1940!

Trăiască Grecia!”

Din partea Secretariatului General